

Vắc-xin ngừa bệnh thương hàn

Typhoid vaccine

Vắc-xin cho người đi nước ngoài được khuyến nghị cho những người chuẩn bị đi du lịch hoặc làm việc ở một số nước. Điều quan trọng là phải nói chuyện với chuyên gia chăm sóc sức khỏe của bạn hoặc đến phòng khám dành cho người đi nước ngoài ít nhất 6 đến 8 tuần trước khi bạn khởi hành.

Phần lớn các vắc-xin cho người đi nước ngoài không được chương trình các dịch vụ y tế (medical services plan - MSP) của tỉnh chi trả. Hãy hỏi phòng khám dành cho người đi nước ngoài tại địa phương mình để biết chi phí.

Mang theo bản ghi của tất cả các loại vắc-xin bạn đã nhận trước đây đến phòng khám dành cho người đi nước ngoài. Điều quan trọng là phải giữ bản ghi các loại vắc-xin cho người đi nước ngoài mà bạn đã nhận và mang theo tài liệu này trong chuyến đi của bạn.

Vắc-xin ngừa bệnh thương hàn là gì?

Vắc-xin này giúp bảo vệ để tránh mắc bệnh thương hàn. Bệnh này do vi khuẩn salmonella typhi gây ra. Vắc-xin này được Bộ Y tế Canada phê duyệt.

Vắc-xin ngừa bệnh thương hàn sẽ bảo vệ cho bạn phần nào để chống lại căn bệnh này (vắc-xin có hiệu quả khoảng 50 đến 55 phần trăm). Việc rất quan trọng là phải giữ vệ sinh cá nhân tốt. Hãy thực hiện các biện pháp phòng ngừa về đồ ăn và đồ uống trong khi bạn đi nước ngoài.

Ai nên nhận vắc-xin này?

Những người đi đến hoặc làm việc ở khu vực Nam Á bao gồm Afghanistan, Ấn Độ, Nepal, Bangladesh, Maldives, Sri Lanka và Bhutan trong 3 tuần trở lên có thể cần nhận vắc-xin này. Bạn có khả năng cao hơn sẽ tiếp xúc với thực phẩm

và nước bị nhiễm khuẩn ở những khu vực có nguy cơ cao này.

Nếu bạn sẽ đi đến các khu vực có nguy cơ thấp, bao gồm Châu Phi, Châu Á, Caribê, Trung và Nam Mỹ, bác sĩ hoặc y tá của phòng khám cho người đi nước ngoài sẽ cho bạn biết liệu bạn có nên nhận vắc-xin này hay không.

Vắc-xin này cũng được khuyến nghị cho:

- Những người lao động thường xuyên tiếp xúc với vi khuẩn thương hàn, chẳng hạn như một số nhà nghiên cứu và nhân viên phòng xét nghiệm
- Những người sống chung nhà hoặc có quan hệ tình dục với người mang bệnh thương hàn

Vắc-xin này được đưa vào cơ thể bằng cách nào?

Vắc-xin ngừa bệnh thương hàn được đưa vào cơ thể thông qua đường uống (bằng miệng) hoặc tiêm (bằng kim).

Vắc-xin ngừa bệnh thương hàn qua đường uống

Vắc-xin ngừa bệnh Thương hàn qua đường Uống được đưa vào cơ thể bằng nhiều liều dưới dạng viên nang. Hãy uống hết các liều ít nhất một tuần trước khi bạn khởi hành.

Người trưởng thành và trẻ em từ 5 tuổi trở lên được cho uống 4 liều vắc-xin dạng viên nang.

Vắc-xin sẽ được cung cấp cho bạn để uống tại nhà. Phòng khám dành cho người đi nước ngoài sẽ hướng dẫn về cách uống vắc-xin. Điều quan trọng là phải làm theo các hướng dẫn.

Vắc-xin qua đường uống cung cấp sự bảo vệ chống lại bệnh thương hàn trong khoảng 7 năm nhưng cung cấp sự bảo vệ tốt nhất trong thời gian tối đa là 4 năm. Hãy cân nhắc việc chủng

ngừa lại sau 4 năm nếu bạn tiếp tục đi đến hoặc làm việc ở một số khu vực nhất định.

Ai không nên nhận vắc-xin qua đường uống?

Hãy nói chuyện với bác sĩ của phòng khám cho người đi nước ngoài hoặc chuyên gia chăm sóc sức khỏe nếu bạn:

- Đã có phản ứng đe dọa đến tính mạng với một liều vắc-xin ngừa bệnh thương hàn trước đó hoặc với bất kỳ thành phần nào của vắc-xin này
- Có hệ miễn dịch suy yếu vì bệnh tật hoặc do điều trị y khoa
- Bị bệnh dạ dày với cảm giác buồn nôn và nôn mửa
- Bị bệnh viêm ruột mạn tính hoặc
- Đang mang thai

Tiêm vắc-xin ngừa bệnh thương hàn

Việc Tiêm Vắc-xin ngừa bệnh Thương hàn dành cho người trưởng thành và trẻ em từ 2 tuổi trở lên.

Bạn sẽ nhận được một liều vắc-xin được đưa vào cơ thể bằng kim tiêm. Bạn nên tiêm vắc-xin này ít nhất 2 tuần trước khi khởi hành.

Vắc-xin qua đường tiêm cung cấp sự bảo vệ chống lại bệnh thương hàn trong khoảng 3 năm. Hãy cân nhắc việc chủng ngừa lại nếu bạn tiếp tục đi đến hoặc làm việc ở một số khu vực nhất định.

Ai không nên nhận vắc-xin này qua đường tiêm?

Hãy nói chuyện với bác sĩ của phòng khám cho người đi nước ngoài hoặc chuyên gia chăm sóc sức khỏe nếu bạn đã có phản ứng đe dọa đến tính mạng với một liều vắc-xin ngừa bệnh thương hàn trước đó hoặc với bất kỳ thành phần nào của vắc-xin này.

Có thể có những phản ứng gì sau khi nhận vắc-xin này?

Những loại vắc-xin này rất an toàn. Việc chủng ngừa an toàn hơn nhiều so với việc bị nhiễm bệnh thương hàn.

Các phản ứng với vắc-xin ngừa bệnh thương hàn thường nhẹ và tạm thời. Các phản ứng có thể xảy ra với vắc-xin qua đường uống bao gồm đau bụng, tiêu chảy, buồn nôn, nôn mửa, sốt hoặc phát ban trên da. Các phản ứng có thể xảy ra sau khi tiêm bao gồm đau nhức, sưng hoặc tấy đỏ tại chỗ tiêm. Sốt và đau đầu cũng thường xảy ra.

Có thể dùng acetaminophen (ví dụ như Tylenol®) hoặc ibuprofen* (như Advil®) để giảm sốt hoặc đau nhức. Không nên dùng ASA (ví dụ: Aspirin®) cho bất kỳ trẻ em nào dưới 18 tuổi do nguy cơ bị Hội chứng Reye (Reye syndrome).

*Không được cho trẻ em dưới 6 tháng tuổi dùng Ibuprofen nếu chưa nói chuyện trước với chuyên gia chăm sóc sức khỏe của bạn.

Để biết thêm thông tin về hội chứng Reye, vui lòng truy cập [HealthLinkBC File #84 Hội chứng Reye](#).

Điều quan trọng là cần ở lại phòng khám trong 15 phút sau khi nhận bất kỳ vắc-xin nào bởi vì có một khả năng cực kỳ hiếm, chưa đến một người trong số một triệu người, bị một phản ứng dị ứng đe dọa đến tính mạng gọi là sốc phản vệ. Phản ứng này có thể bao gồm nổi mề đay, khó thở, hoặc sưng họng, lưỡi hoặc môi. Nếu phản ứng này xảy ra, chuyên gia chăm sóc sức khỏe của bạn đã được chuẩn bị để điều trị nó. Điều trị khẩn cấp bao gồm việc sử dụng epinephrine (adrenaline) và chuyển bằng xe cứu thương đến phòng cấp cứu gần nhất. Nếu các triệu chứng này xuất hiện sau khi bạn đã rời phòng khám, hãy gọi **9-1-1** hoặc số điện thoại khẩn cấp địa phương.

Điều quan trọng là phải luôn báo cáo các phản ứng nghiêm trọng hoặc bất ngờ cho chuyên gia chăm sóc sức khỏe của bạn.

Sốt do bệnh thương hàn là gì?

Bệnh thương hàn là một nhiễm trùng nghiêm trọng và đe dọa đến tính mạng do vi khuẩn *Salmonella typhi* gây ra. Cứ 10 người mắc bệnh thì có tới 2 người có thể tử vong nếu họ không được điều trị nhanh chóng bằng kháng sinh. Đối

với những người được điều trị, ít hơn một phần trăm sẽ tử vong.

Các triệu chứng của bệnh bao gồm táo bón, sốt cao, đau đầu, mệt mỏi, chán ăn, chóng mặt, ho và phát ban trên thân mình (phần cơ thể không bao gồm đầu và các chi). Bệnh này cũng có thể gây chảy máu nghiêm trọng trong ruột. Các triệu chứng thường xảy ra từ một đến 3 tuần sau khi bị nhiễm khuẩn, nhưng có thể xảy ra bất cứ lúc nào từ 3 ngày đến 60 ngày sau khi bị nhiễm khuẩn.

Vi khuẩn *Salmonella typhi* có trong chất đại tiện (phân) và nước tiểu của người bị nhiễm khuẩn. Những người sử dụng nhà vệ sinh mà không rửa tay đúng cách có thể truyền vi khuẩn này cho người khác. Điều này xảy ra thông qua việc chế biến thức ăn hoặc tiếp xúc tay chạm vào miệng. Bạn có thể bị bệnh do uống nước bị nhiễm nước thải. Việc ăn động vật có vỏ được bắt từ các khu vực bị nhiễm nước thải, hoặc ăn trái cây tươi và rau củ sống mà có thể đã được bón bằng chất thải của con người cũng sẽ khiến bạn có nguy cơ bị nhiễm bệnh. Mặc dù đã khỏi bệnh, một số người vẫn có thể mang vi khuẩn thương hàn và lây bệnh cho người khác.

Sự chấp thuận của trẻ vị thành niên chín chắn

Cha mẹ hoặc người giám hộ và con cái họ được khuyến nghị thảo luận về việc chấp thuận chủng ngừa. Trẻ em dưới 19 tuổi, những người có thể hiểu được những lợi ích cũng như những phản ứng có thể xảy ra đối với mỗi loại vắc-xin và nguy cơ của việc không chủng ngừa, có thể đồng ý hoặc từ chối một cách hợp pháp việc chủng ngừa. Để biết thêm thông tin về sự đồng ý của trẻ vị thành niên chín chắn, hãy truy cập [HealthLinkBC File #119 Đạo luật Trẻ em, sự chấp thuận của trẻ em vị thành niên chín chắn và chủng ngừa](#).

Để biết thêm thông tin

Để biết danh sách các phòng khám dành cho người đi nước ngoài ở B.C., hãy truy cập Cơ quan Y tế Công cộng của Canada (Public Health Agency of Canada): www.canada.ca/en/public-health/services/travel-health/yellow-fever/vaccination-centres-canada-british-columbia.html.

Để biết thêm thông tin về các loại vắc-xin dành cho người đi nước ngoài, vui lòng xem [HealthLinkBC File #41c Chủng ngừa khi đi nước ngoài cho người trưởng thành](#).

Để biết thêm các chủ đề của HealthLinkBC File, hãy truy cập www.HealthLinkBC.ca/health-library/healthlinkbc-files hoặc đến đơn vị y tế công cộng tại địa phương bạn. Để có thông tin và lời khuyên y khoa không khẩn cấp tại B.C., hãy truy cập trang www.HealthLinkBC.ca hoặc gọi số **8-1-1** (miễn phí). Đối với người khiếm thính và lảng tai, hãy gọi số **7-1-1**. Có các dịch vụ dịch thuật cho hơn 130 ngôn ngữ khi có yêu cầu.